Europos Parlamentas
2024-2029

Žuvininkystės komitetas

2024/0159(NLE)

14.11.2024

***

REKOMENDACIJOS PROJEKTAS

dėl Tarybos sprendimo dėl Europos bendrijos ir Bisau Gvinėjos Respublikos žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarimo įgyvendinimo protokolo (2024–2029 m.) sudarymo Europos Sąjungos vardu projekto

Europos bendrijos ir Bisau Gvinėjos Respublikos susitarimas
(12475/2024 – C10-0108/2024 – 2024/0159(NLE))

Žuvininkystės komitetas

Pranešėjas: Eric Sargiacomo

Procedūrų sutartiniai ženklai

*	Konsultavimosi procedūra
***	Pritarimo procedūra
***I	Įprasta teisėkūros procedūra (pirmasis svarstymas)
***II	Įprasta teisėkūros procedūra (antrasis svarstymas)
***III	Įprasta teisėkūros procedūra (trečiasis svarstymas)

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į teisės akto projekte pasiūlytą teisinį pagrindą.)

TURINYS

Psl.

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS 5

AIŠKINAMOJI DALIS 6

PRIEDAS. SUBJEKTAI ARBA ASMENYS, IŠ KURIŲ PRANEŠĖJAS GAVO INFORMACIJOS 9

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl Tarybos sprendimo dėl Europos bendrijos ir Bisau Gvinėjos Respublikos žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarimo įgyvendinimo protokolo (2024–2029 m.) sudarymo Europos Sąjungos vardu projekto
(12475/2024 – C10-0108/2024 – 2024/0159(NLE))

(Pritarimo procedūra)

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Tarybos sprendimo projektą (12475/2024),

– atsižvelgdamas į Europos bendrijos ir Bisau Gvinėjos Respublikos žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarimo įgyvendinimo protokolą (2024–2029 m.) (12189/2024),

– atsižvelgdamas į prašymą dėl pritarimo, kurį Taryba pateikė pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 43 straipsnio 2 dalį, 218 straipsnio 6 dalies antros pastraipos a punkto v papunktį ir 218 straipsnio 7 dalį (C10-0108/2024),

– atsižvelgdamas į savo ... m. ... ... d. ne teisėkūros rezoliuciją[1] dėl sprendimo projekto,

– atsižvelgdamas į Biudžeto komiteto atliktą biudžetinį vertinimą,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 107 straipsnio 1 ir 4 dalis ir 117 straipsnio 7 dalį,

– atsižvelgdamas į Vystymosi komiteto nuomonę,

– atsižvelgdamas į Žuvininkystės komiteto rekomendaciją (A10-0000/2024),

1. pritaria susitarimo sudarymui;

2. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių ir Bisau Gvinėjos Respublikos parlamentams ir vyriausybėms.

[1] Priimti tekstai, P10_TA(0000)0000.

AIŠKINAMOJI DALIS

Bisau Gvinėjos Respublika

Bisau Gvinėja yra 1,8 mln. gyventojų iš 11 etninių grupių turinti šalis. Pusė gyventojų gyvena miestuose. Manoma, kad šis skaičius didės. Apie 60 proc. gyventojų yra jaunesni nei 25 metų. Didelis ne tik gimstamumo rodiklis, bet ir kūdikių mirtingumas (54,8 mirties atvejų tūkstančiui gimusių kūdikių). Daugiau kaip 40 proc. gyventojų yra neraštingi. Nuo tada, kai buvo pasirašytas ankstesnis protokolas, šalis nukrito dviem vietomis žemiau ir pagal Jungtinių Tautų žmogaus socialinės raidos indeksą (UNDP, 2021 m.) užima 179-ą vietą iš 193.

Bisau Gvinėjos ekonomikos pagrindas visada buvo šalies gamtos ištekliai. Žemės ūkyje sukuriama 56 proc. BVP ir pagaminama 90 proc. eksportuojamų produktų; iš esmės auginama viena kultūra – anakardžiai. Gamybos įvairinimas yra vienas iš šaliai kylančių pagrindinių uždavinių.

Beveik trečdalis viešųjų pajamų gaunama iš tarptautinių paramos teikėjų – apie trečdalį šios paramos teikia Europos Sąjunga. Pagal ES ir Bisau Gvinėjos žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarimą (pagal naujausią redakciją tai – tausios žvejybos partnerystės susitarimas, TŽPS) kaip kompensacija už galimybę naudotis ištekliais pervedamos lėšos yra svarbus indėlis į viešuosius nacionalinius finansus.

Didelis Bisau Gvinėjos kontinentinis šelfas, kurį maitina upės, ir sezoninis vandenynų srovių išplūdis padeda užtikrinti turtingus priekrantės ir vandenyno žuvų išteklius. Pagrindiniai komercinę vertę turintys ištekliai yra demersinės rūšys, smulkiosios pelaginės rūšys, stambios toli migruojančios pelaginės rūšys, vėžiagyviai (krevetės, įskaitant giliavandenes krevetes) ir galvakojai moliuskai (kalmarai ir aštuonkojai).

Smulkioji žvejyba, įskaitant žvejybą pragyvenimui, užtikrina keleto tūkstančių žvejų ir jų šeimų pragyvenimą (jų skaičius skiriasi priklausomai nuo vertinimų ir kai kurie jų yra iš kaimyninių šalių).

Nepaisant šalies pastangų, prekyba žuvininkystės produktais su ES buvo sustabdyta dėl šalies nesugebėjimo laikytis ES sveikatos standartų. Tikimasi, kad Bisau Gvinėjos pajėgumų šioje srityje padidinimas – analizės ir kontrolės laboratorijos įsteigimas (2014 m. liepos mėn. ir toliau tęsiant projektą) ir ilgai trunkančio šios laboratorijos akreditavimo proceso užbaigimas – padės pakeisti šią padėtį.

ES ir Bisau Gvinėjos žuvininkystės sektoriaus susitarimas

Pirmasis Bisau Gvinėjos Respublikos ir Europos bendrijos žuvininkystės susitarimas sudarytas 1980 m. Nuo tada EEB / ES valstybių narių laivynai gali naudotis žvejybos šios šalies vandenyse galimybėmis. 2007 m. abi šalys pasirašė žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarimą. Nuo tada vienas po kito einantys susitarimo įgyvendinimo protokolai būdavo automatiškai atnaujinami ir (arba) dėl jų būdavo deramasi. Po karinio perversmo susitarimas ES iniciatyva buvo sustabdytas nuo 2012 m. balandžio mėn. iki 2014 m. spalio mėn. Pastaruoju metu vykstant deryboms dėl šio protokolo pripažinta, kad reikia atnaujinti finansinius įnašus, susijusius su ES laivynams pagal šį protokolą suteikiamomis

žvejybos galimybėmis.

Dabartinis Europos bendrijos ir Bisau Gvinėjos Respublikos žuvininkystės sektoriaus partnerystės susitarimo įgyvendinimo protokolas (2024–2029 m.) laikinai taikomas nuo pasirašymo dienos, tai yra nuo 2024 m. rugsėjo 18 d. Šis žuvininkystės sektoriaus susitarimas sudaro sąlygas įvairių ES valstybių narių laivams žvejoti Bisau Gvinėjos vandenyse.

Protokole numatomos tokios nurodytų kategorijų žvejybos galimybės: krevečių traleriams šaldikliams; žuvų ir galvakojų moliuskų traleriams šaldikliams; smulkiosios pelaginės žvejybos traleriams; tunų seineriams šaldikliams ir ūdomis žvejojantiems laivams; tunus kartinėmis ūdomis žvejojantiems laivams.

Tai susitarimas, apimantis įvairias rūšis: tunus, galvakojus moliuskus, krevetes ir demersines rūšis. Susitarimas yra susitarimų dėl tunų žvejybos Vakarų Afrikoje rinkinio dalis ir vienas iš trijų susitarimų dėl mišriosios žvejybos regione (kiti du susitarimai sudaryti su Maroku ir Mauritanija).

Susitarime numatytos žvejybos galimybės paremtos patikimiausiomis turimomis mokslinėmis rekomendacijomis ir Tarptautinės Atlanto tunų apsaugos komisijos (ICCAT) rekomendacijomis.

Apskaičiuota, kad ES įnašas pagal šį naująjį protokolą per penkerius metus sudarys 85 mln. EUR ir per metus sudarys 17 mln. EUR, iš kurių 4,5 mln. EUR bus skirta Bisau Gvinėjos darnios žuvininkystės valdymo, kontrolės ir priežiūros pajėgumams vystyti ir vietos žvejų bendruomenėms remti.

Be ES įnašo, laivų savininkai Bisau Gvinėjos administracijai mokės licencijos ir žvejybos mokesčius, kad jiems būtų leista žvejoti. Dėl ES įnašo ir mokesčių, kuriuos mokės ES veiklos vykdytojai, bendras numatomas finansinis paketas per penkerių metų laikotarpį viršys 100 mln. EUR.

Pranešėjas tikisi, kad naujasis protokolas sudarys sąlygas ES ir Bisau Gvinėjos Respublikai glaudžiau bendradarbiauti siekiant skatinti tausiai naudoti žvejybos išteklius Bisau Gvinėjos vandenyse ir remti šalies pastangas plėtoti nacionalinį žuvininkystės sektorių ir su juo susijusius sektorius.

Naujausios Afrikos plėtros banko ir kitų investuotojų (pvz., Kinijos) investicijos į infrastruktūros objektus ir smulkiosios žvejybos uostą (iškrovimo ir perdirbimo) Alto Bandime yra gera galimybė šaliai, tačiau jos nepakanka poreikiams patenkinti. Žuvų iškrovimo, laikymo ir perdirbimo infrastruktūros objektų, kuriais galėtų naudotis Bisau Gvinėjos vandenyse veiklą vykdantys pramoniniai laivynai, plėtra būtų itin svarbi ne tik šiai veiklai, bet ir šalies žuvininkystės sektoriaus plėtrai, taip pat rinkų, platinimo ir prekybos struktūrų ir kokybės analizės laboratorijų kūrimui.

Pranešėjas mano, kad susitarimas turėtų padėti padidinti šalies savarankiškumą, paremti jos vystymosi strategiją ir užtikrinti jos suverenitetą.

Pranešėjas taip pat rekomenduoja Parlamentui pritarti šio protokolo sudarymui, atsižvelgiant į jo svarbą Bisau Gvinėjai ir šios šalies vandenyse veiklą jau vykdantiems ES laivynams.

Atsižvelgdamas į Parlamento vaidmenį ir įgaliojimus šioje srityje, pranešėjas mano, kad tinka ir reikia priimti ne teisėkūros rezoliuciją dėl šio susitarimo, kurioje būtų pateiktos pastabos ir rekomendacijos, į kurias Komisija turėtų atsižvelgti dabartinio protokolo galiojimo laikotarpiu (praeityje taip, deja, ne visada buvo).

Be jau minėtųjų, pranešėjas norėtų pabrėžti toliau nurodytus aspektus, į kuriuos reikia atkreipti ypatingą dėmesį.

Pagal susitarimą turi būti skatinamas tikras Bisau Gvinėjos žvejybos sektoriaus ir su juo susijusios pramonės bei veiklos darnus vystymasis didinant šalyje liekančią pridėtinę vertę, sukuriamą naudojant jos gamtos išteklius.

Galiausiai, pranešėjas pabrėžia, kad Europos Parlamentas visais etapais turi būti nedelsiant visapusiškai informuojamas apie visas su Protokolu, jo atnaujinimu ir įgyvendinimu susijusias procedūras, laikantis prie šios rekomendacijos pridedamoje ne teisėkūros rezoliucijoje išdėstytų sąlygų.

PRIEDAS. SUBJEKTAI ARBA ASMENYS, IŠ KURIŲ PRANEŠĖJAS GAVO INFORMACIJOS

Pagal Darbo tvarkos taisyklių I priedo 8 straipsnį pranešėjas pareiškia, kad, rengdamas šį pranešimo projektą, gavo informacijos iš šių subjektų ar asmenų::

Subjektas ir (arba) asmuo
EUROPECHE
Europos transporto darbuotojų federacija (ETF)
Coalition pour des Accords de Pêche Equitables CAPE/CFFA

Šį sąrašą parengė ir visą atsakomybę už jį prisiima pranešėjas.

Jeigu sąraše esančių fizinių asmenų tapatybę galima nustatyti pagal jų vardą ir pavardę, jų pareigas arba pagal abu požymius, pranešėjas pareiškia, kad jis atitinkamiems fiziniams asmenims pateikė Europos Parlamento pranešimą dėl duomenų apsaugos Nr. 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), kuriame išdėstytos jų asmens duomenų tvarkymui taikomos sąlygos ir su tuo tvarkymu susijusios teisės.